DZIENNIK URZĘDOWY

c. i k. Komendy obwodowej w Tomaszowie.

Prenumerata ćwierćroczna 3 K. Wychodzi 1. i 15. każdego miesiąca.

Nr. 9. Tomaszów 1. Sierpnia 1916.

Treść: 76. Remuneracye za oszacowanie żniw. — 77. Zajęcie gliceryny. — 78. Organizacya sprzedaży soli. — 79. Ruch prywatnych polowych pakietów pocztowych z okupowanego obszaru Polski — 80. Handel i wywóz jaj. — 81. Pouczenie o Cholerze. — 82. Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 15. września 1915, Dz. rozp. Nr. 38, o środkach karnych za podbijanie cen. — 83. Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 29. listopada 1915, Dz. Rozp. Nr. 46, dotyczące ochrony zwierząt rolniczych. — 84. Zaginione konie. — 85. Przeniesienie Biur wywiadowczych. — 86. Przyjmowanie prywatnych listów poleconych. — 87. Wyroki.

76.

Remuneracye za oszacowanie żniw.

Aby otrzymać dokładne i pewne sprawozdania co do ilości zasianych przestrzeni rolnych i wyniku zniwa, jakoteż przyspieszyć odstawienie wymłóconych nadwyżek i wykryć pochowane zapasy, zależy to w pierwszej linii od dobrej woli wójtów i sołtysów. Wzywa się przeto wszystkich wojtów i sołtysów do jaknajsumienniejszego postępowania w powyższym kierunku.

Wszystkim wójtom i sołtysom, którzy powyższem zadaniem się zajmą, a mianowicie dostarczą dokładnych sprawozdań, potrafią swoim wpływem przyspieszyć zbior i młóckę oraz spowodują punktualne dotrzymanie terminu dostawy, oraz doniosą o ukrytych zapasach zboża, zostaną przyznane premie i gratyfikacye w wysokości do 100 K na gminę.

Ci wszyscy wójtowie i sołtysi oraz funkcyonaryusze gminni którzy okażą w powyższym kierunku opieszałość, a nawet swoim wpływem zechcą przeciwdziałać zarządzeniom Władz wojskowych, będą bezwzględnie i z całą surowością traktowani.

77.

Exh. № 5859/16

Zajęcie gliceryny.

Wskutek reskryptu c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie z dnia 3 lipca b. r. E. Nr. 32348/16 na podstawie A. O. K. M. V. Nr. 28001/P. w myśl artykułu 53 ustęp 2 postanowień Konferencyi Hagskiej zarządza się zajęcie wszystkiego rodzaju gliceryny, wód glicerynowych oraz ługu uzyskanego z fabrykacyi mydła, dla celów wojennych.

Wszystkim Komendom żandarmeryi i wojtom gmin udziela się do wiadomości i przestrzegania.

78.

Organizacya sprzedaży soli.

W myśl rozporządzenia c. i k. Wojskowego Jenerał-Gubernatorstwa z 15 czerwca 1916 S. Nr. 8400/16 w sprawie organizacyi sprzedaży soli ogłasza c. i k. Komenda obwodowa, co następuje:

By umożliwić ludności tutejszej nabywanie soli w sposób wszelkie podbijanie cen wykluczający postanawia się:

1. Sól sprzedawaną będzie w całym ob-

szarze okupowanym zostającym pod zarządem c. i k. Wojskowego Jenerał-Gubernatorstwa przez ustanowione organizacye do sprzedaży soli po cenach stałych.

Cena detailiczna ustaloną zostaje tak dla soli austryackiej, jakoteż dla soli niemieckiej następująco: po 30 hal. (12 kopiejek) od 1 kg względnie po 12 hal. (5 kopiejek) od 1 ros. funtu.

2. Dostawę soli dla całego okupowanego obszaru poruczyło Generalne Gubernatorstwo wyłącznie tylko galicyjskiemu Wydziałowi Krajowemu, który znów powierzy sprzedaż soli wyłącznie godnym zaufania i cieszącym się wśród mieszkańców dobrą opinią towarzystwom wzgl. korporacyom jakoteż pojedynczym osobom.

Innej soli, prócz tej którą sprowadzi galic. Wydział Krajowy w tut. obwodzie sprzedawać nie będzie wolno.

3. Sprzedawcy muszą zamówić potrzebną ilość soli w Urzędzie sprzedaży soli w Wieliczce na własny rachunek i niebezpieczeństwo i zamówioną ilość stamtąd otrzymają.

4. C. i k. Komenda obwodowa czuwać będzie przez odpowiednie organa nad dotrzymaniem cen detailicznych tudzież co do wagi i będzie surowo karać każde przekroczenie z powodu podbijania cen.

5. Termin, od którego niniejsze obwieszczenie nabiera mocy obowiązującej jakoteż, nazwiska osób upoważnionych do sprzedaży soli poda się niebawem do powszechnej wiadomości.

79.

Ruch prywatnych polowych pakietów pocztowych z okupowanego obszaru Polski.

Na podstawie rozporządzenia Naczelnej Komendy armii z dnia 25 czerwca 1916 Tel. Nr. 30764 zostaje dopuszczonem z dniem 1. lipca 1916 nadawanie prywatnych pakietów pocztowych do armii w polu w pocztowych urzędach etapowych I kl. obszaru okupowanego Polski, pod tymi samymi warunkami, jakie obowiązują w państwowych urzędach pocztowych Monarchii.

Przyjmowanie pakietów polowych odbywać się będzie w każdy poniedziałek, wtorek i środę.

Numery poczt polowych do których pakiety będą przyjmowanie są następujące:

6, 10, 11, 14, 20, 28, 37, 39, 41, 43, 51, 55, 76, 78, 81, 83, 85, 91, 103, 109, 115, 119, 125, 138, 140, 146, 148, 149, 168, 170, 176, 185, 186, 197, 207, 210, 215, 216, 219, 220, 222, 226, 228, 230, 233, 234, 236, 237, 238, 264, 265, 267, 274, 300, 301, 301/2, 301/3, 303, 305, 306, 309, 310, 311, 312, 314, 320, 321, 322, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 338, 331, 341, 344, 345, 349, 513, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 630.

Prócz powyższych będą także przyjmowane pakiety we wszystkich pocztowych urzędach etapowych oznaczonych miejscowościami w okupowanych obszarach Polski, Serbii i Czarnogóry z wyjątkiem Mitrowicy nad Kosowo i Nowego Bazaru.

Najwyższa waga pakietów wynosi 5 kg zaś wielkość 60 cm.

Pakiety pocztowe mogą wyłącznie zawierać:

a) ubrania i bieliznę,

b) cygara, papierosy, tytoń, fajki, cygarniczki i wolne od benzyny zapalniczki z knotami.

c) wszelkie nieulegające zepsuciu środki użytkowe jak kawa w ziarnie lub proszku, cukier, wyroby cukrowe, czekoladę, herbatniki, herbatę, sucharki, wszystkie rodzaje konserw i miód w zalutowanych puszkach blaszanych, jednakowoż tak zamkniętych, by wyciekanie zawartości było niemożliwem.

Urzędy pocztowe są uprawnione od czasu do czasu kazać nadawcy przed przyjęciem paczkę otworzyć, lub po przyjęciu samemu otworzyć, celem przekonania się, czy zawartość tejże jest dopuszczalna do wysyłki.

Paczki z inną zawartością jak pod a) b) i c) wymienioną będą od dalszej przesyłki wyłączone i za zwrotem porta zwrócone nadawcy.

Podawanie wartości lub żądanie specyalnego traktowania przesyłki, jak ściąganie powziątku, natychmiastowego doręczenia, doręczania do rąk własnych, lub żądanie recepisu zwrotnego, jest niedopuszczalne.

Adres przesyłkowy musi być wedle przepisów wystawiony i w miejscu gdzie jest umieszczone słowo „wartość“ należy wpisać „na własną odpowiedzialność“. Na lewej stronie adresu musi być podane imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania nadawcy. Żadnych pisemnych doniesień na odcinku umieszczać nie wolno.

Pakiety polowe podlegają opłacie porta która wynosi 60 hal.

80.

Handel i wywóz jaj.

Na podstawie § 4 i 9 rozporządzdnia Naczelnego Wodza armii z dnia 11. czerwca 1916 Dz. Rozp. dla c. i k. Zarządu wojskowego w

Polsce XXIII/61 c. i k. Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe reskryptem z dnia 7 lipca 1916 zarządziło co następuje:

1. Kupno jaj celem dalszej sprzedaży lub w celach wywozu jest zakazane.

2. C. i k. Komendy obwodowe zarządzą zakupywanie jaj przez kupców do tego upoważnionych; którzy są obowiązani wszystkie zakupione jaja oddać do dyspozycyi c. i k. Komendy obwodowej.

3. Właścicielom otwartych sklepów ze środkami spożywczymi wolno za zezwoleniem c. i k. Komendy obwodowej zakupywać jaja w ilości najwyżej jednej skrzyni t. j. 1440 jaj.

4. C. i k. Komendy obwodowe ustanowią ceny taryfowe tylko za jaja kupowane u producentów, jakoteż u drobnych kupców.

5. Nagromadzanie jaj w celach konserwowania o ile ilość ich przewyższa jedną skrzynię (t. j. 1440 sztuk), podlega obowiązkowi zgłoszenia, a zgłoszonymi zapasami jaj dysponuje wyłącznie c. i k. Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe.

6. Przekroczenia ustępów ad 1, 2, 3, i 5 niniejszego rozporządzenia będą karane przez c. i k. Komendę obwodową grzywną do 100.000 koron lub aresztem do pięciu lat. (Rozp. Nacz. Wodza armii z 15 grudnia 1915 Dz. Rozp. dla zarządu wojskowego w Polsce Nr. XIII/47). Obok kary może być orzeczona konfiskata towaru, który jest przedmiotem orzeczenia karnego i znajduje się w posiadaniu ukaranego.

7. Wszystkie dotychczas wydane zarządzenia dotyczące handlu jajami uchyla się.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

81.

Pouczenie o Cholerze.

Cholera należy do jednej z najbardziej zaraźliwych chorób. Objawami jej są nagłe kurcze żołądkowe, wymioty i bardzo częste stolce płynne, rzadkie, podobne do zupy z ryżu. Człowiek taki w przeciągu kilku godzin traci zupełnie siły i do kilku dni najczęściej umiera. Jestto więc choroba bardzo niebezpieczna, bo bardzo wiele ludzi na nią ginie, a jednak przy pewnej ostrożności bardzo łatwo od niej się uchronić.

Choroba ta przenosi się na innych ludzi tylko przez stolce i wymiociny chorych. Jeżeli ktoś z domowników dotknie się przypadkowo stolca, który chory oddał, lub wymiocin chorego, albo przedmiotów, powalanych przez stolce lub wymiociny, a potem nieumytemi rękami zje cośkolwiek, wówczas dostają się do jego żołądka zarazki i taki człowiek zapada na cholerę. Tak samo mogą być stolcem lub wymiocinami powalane pościel, odzienie, koszule, szmaty, łóżko, naczynia, z których chory je lub których chory się dotyka, i z tych rzeczy dostaje się brud na ręce, a stąd do ust i żołądka. Dlatego jednym ze sposobów ochronienia się od tej choroby jest częste mycie rąk wodą i mydłem, a przedewszystkiem przed jedzeniem, aby z rąk zmyć zarazki cholery. Stolce powinien chory robić do osobnego garnka (nocnika), do którego należy wlać trochę wapna i z tego garnka wylać stolec do umyślnie w tym celu wykopanej jamy poza domem polać potem wapnem i zasypać ziemią.

Jeżeli wylewa się stolec niedaleko studni lub rzeki, a deszcz potem ten stolec spłucze, bardzo łatwo mogą się zarazki cholery dostać do wody i wtedy wszyscy, którzy tę wodę piją, mogą na cholerę zachorować. Zarazki takie płyną razem z wodą w rzece i wtedy ludzie z drugiej i trzeciej wsi, którzy używają wody z tej rzeki, na cholerę chorują. Także nie powinno się prać bielizny i szmat i myć naczyń z domu, gdzie leżał chory, w rzece lub przy studni, bo wtedy także zarazki cholery zostają się razem z brudem w wodzie a ludzie, którzy tę wodę używają mogą się zarazić. Bardzo często zarazki cholery znajdują się w tem, co spożywamy i razem z jadłem dostają się do żołądka. Najlepszym sposobem, aby zarazki cholery w tem, co jemy lub pijemy, zniszczyć, jest gotowanie. Dlatego nie należy pić wody surowej, lecz ją przedtem przegotować i ochłodzić i wstrzymać się od jedzenia owoców, jagód, surowego mleka, masła, sera, niegotowanych jarzyn i tem podobnie.

Także muchy i owady, siadające na stolcu, wylanym na ziemię, przenoszą bardzo często zarazki cholery na potrawy. Należy więc nawet ugotowane, potrawy trzymać zawsze nakryte, aby uchronić przed muchami. Z domów, w których chory na cholerę leży, nie powinno się brać żadnego jadła i wogóle domów tych nie powinno się odwiedzać.

Po wyzdrowieniu lub śmierci chorego należy całe mieszkanie oczyścić, aby wszystkie zarazki, które mogą być jeszcze w mieszkaniu, wygubić. Dlatego należy podłogę całą wyszorować gorącym ługiem, także stoły, ławki i wszystko, co szorować można. Ściany najlepiej na świeżo pobielić. Garnki, naczynia, talerze, łyżki należy wygotować w gorącym ługu i z wierzchu obmyć. Bieliznę, pościel, szmaty należy przez kwadrans

gotować, a potem dopiero wyprać. Ubrania, które się gotować nie dadzą, kożuchy i t. d należy dobrze wytrzepać i przez dłuższy czas na słońcu rozwiesić, mieszkanie dobrze przewietrzyć.

82.

Rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 15 września 1915, Dz. Rozp. Nr. 38

o środkach karnych za podbijanie cen.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

§ 1.

Kto przy zakupnie lub sprzedaży towarów ogólno-użytkowych w celach zarobkowych postępuje w ten sposób, że podwyższa swój zarobek znacznie ponad miarę odpowiadającą stosunkom miejscowym i uzyskuje cenę, która utrudnia konsumentom nabycie środków do życia, będzie karany grzywną do dwóch tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy. Obok kary aresztu można nałożyć grzywnę do dwóch tysięcy koron.

§ 2.

Kto zbiera lub skupuje zapasy przedmiotów ogólno-użytkowych lub ogranicza ich wytwarzanie lub handel tymi przedmiotami,

kto utrudnia frekwencyę targową, skupuje od handlarzy targowych poza targami, lub w inny sposób wpływa ujemnie na ruch targowy towarami ogólno-użytkowymi,

kto rozsiewa nieprawdziwe wieści lub używa innych środków dla wprowadzenia w błąd,

a to w zamiarze podwyższenia swego zarobku znacznie ponad miarę odpowiadającą stosunkom miejscowym i uzyskania cen, które utrudniają konsumentom nabycie środków do życia,

będzie karany grzywną do dwudziestu tysięcy koron, lub aresztem do jednego roku. Obok kary aresztu można nałożyć grzywnę do dwudziestu tysięcy koron.

§ 3.

W wypadkach §§ 1 i 2 można orzec w wyroku utratę uprawnienia przemysłowego, zamknięcie lokalu przedsiębiorstwa lub wykluczenie od zwiedzania targów, a w wypadku § 2 ust. 1, także konfiskatę zapasów.

Każdy prawomocny wyrok będzie ogłoszony w dzienniku urzędowym Komendy obwodowej.

§ 4.

Badanie i karanie porucza się urzędnikowi sędziowskiemu, delegowanemu przez Komendę obwodową, który rozstrzyga jako sędzia samoistny na podstawie opinii przynajmniej jednego przywołanego rzeczoznawcy.

Przeciw wyrokowi sędziego można wnieść zażalenie do sądu Komendy obwodowej.

§ 5.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 20. września 1915.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

83.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 29. listopada 1915, Dz. Rozp. Nr. 46,

dotyczące ochrony zwierząt rolniczych.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

§ 1.

Zakaz bicia.

Zwierząt następujących rodzajów nie wolno bić, ani sprzedawać na rzeź:

a) cieląt;
b) cielic;
c) krów do czwartego ocielenia i krów polskiej czerwonej rasy, które nie zostały uznane przez weterynarza za jałowe;
d) byków i wołów, które nie wykazują jeszcze przynajmniej sześciu wielkich zębów siecznych;
e) świń niżej stu kilogramów żywej wagi;
f) widocznie brzemiennych rolniczych zwierząt.

§ 2.

Rzeź z konieczności.

Zakaz § 1 nie ma zastosowania, jeżeli zwierzę

nie może być utrzymane przy życiu; okoliczność ta musi być potwierdzona przez weterynarza, gdy zachodzi niebezpieczeństwo zwłoki przez urzędowo ustanowionego oglądacza bydła, a w braku takiego przez naczelnika odnośnej gminy. Potwierdzenie musi być wydane na piśmie i zawierać dokładne określenie zwierzęcia, tudzież okoliczności, które spowodowały rzeź z konieczności.

§ 3.

Kupno przez władzę.

Jeżeli sprzedaż zwierzęcia, do którego odnosi się zakaz bicia, jest konieczną, a nie może być przeprowadzoną inaczej jak na rzeź, winien sprzedający donieść o tem Komendzie obwodowej.

Komenda obwodowa zakupi w tym wypadku zwierzę i odstawi je do składu bydła c. i k. Zarządu wojskowego, albo odda rolnikowi na utrzymanie za odpowiedniem wynagrodzeniem. Jak długo jedno z tych zarządzeń nie może być przeprowadzone, winien naczelnik gminny dbać o utrzymanie zwierzęcia.

§ 4.

Upoważnienie do dalszych zarządzeń ochronnych.

Jenerał-Gubernatorstwo może:

wydać dalsze przepisy w celu ochrony stanu zwierząt domowych i ruchu granicznego co do tych zwierząt,

upoważnić pojedyncze Komendy obwodowe do wydania takich przepisów, oraz

ustanowić ceny maksymalne na bydło i mięso.

§ 5.

Kary.

Kto powoduje z umysłu okoliczności, które czynią rzeź z konieczności potrzebną, lub podaje nieprawdziwe daty,

kto uzyskuje lub usiłuje uzyskać potwierdzenie, że rzeź z konieczności jest potrzebną, przez wprowadzenie w błąd,

kto działa wbrew niniejszemu rozporządzeniu lub przepisom wydanym na jego podstawie,

będzie — o ile czyn nie podpada pod surowszy przepis karny — karany przez Komendę obwodową grzywną do dwóch tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

§ 6.

Konfiskata.

Obok kary (§ 5) można orzec konfiskatę zwierząt żywych lub bitych, będących własnością skazanego, których rzeź lub sprzedaż była przedmiotem orzeczenia karnego.

Jeżeli nielegalnie bite zwierzęta zostały już odsprzedane, można uznać cenę kupna za przepadłą.

§ 7.

Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

84.

Exh. Nr. 6276/16

Zaginione konie.

Dnia 9 lipca b. r. około godziny 1. w nocy zginęły z pastwiska w Koziej woli 2 konie (klacze). Jedna była gniada, średniej wielkości około 8 lat druga zaś maści karej, średniej wielkości około 10 lat. Za wyż wymienionymi końmi należy wdrożyć poszukiwania a w razie znalezienia zawiadomić o tem Komendę żandarmeryi w Komarowie.

85.

M. G. G. Nr. 42.764/16.
Exh. Nr. 5995/16

Przeniesienie Biur wywiadowczych.

Biuro wywiadowcze w Rzeszowie przeniesione zostało do Lublina, biuro zaś w Piotrkowie przeniesiono do Radomia.

86.

Exh. Nr. 6317.

Przyjmowanie prywatnych listów poleconych.

Na podstawie obwieszczenia Naczelnej Komendy armii z dnia 8. lipca 1916 Nr. tel. 32327 dopuszczone są począwszy od dnia **15 lipca 1916** polecone prywatne przesyłki listowe, (listy, karty korespondencyjne, druki, próbki towarów) w wewnętrznym ruchu pocztowym obszarów okupowanych w Polsce, jakoteż w ruchu wymiennym z **Austro-Węgrami, Bośnią-Herzegowiną, c. i k. obszarem okupowanym w Serbii, Niemcami i Jeneralnem Gubernatorstwem w Warszawie.**

Polecone przesyłki listowe przyjmowane i wydawane będą w obszarze okupowanym Polski tylko w etapowych urzędach pocztowych I. klasy.

Czasopisma, które są wysyłane po zniżonej taryfie gazeciarskiej, nie mogą być nadawane jako polecone; również przesyłki z adresem szyfrowanym wykluczone są od rekomendacyi.

Wysyłanie przesyłek za zaliczką, żądanie doręczania przez umyślnego posłańca lub do rąk własnych, za recepisem zwrotnym i zawiadomieniem odbioru, są na razie niedopuszczalne. Załączanie do listów papierów wartościowych albo gotówki jest wzbronione.

W obszarze okupowanym muszą być polecone prywatne przesyłki listowe nadawane na pocztę **otwarte** i podlegają na równi ze zwyczajnemi przesyłkami listowemi tegosamego rodzaju ogólnym przepisom.

W ruchu wymiennym z Niemcami i Jenerał-Gubernatorstwem w Warszawie muszą być również nadawane **otwarte** i mogą zawierać komunikaty tylko w języku niemieckim.

Opłata rekomendacyjna wynosi 25 h. i musi być uiszczona równocześnie z opłatą wysyłkową przy nadaniu listu. Dotychczasowe postępowanie z urzędowemi posyłkami poleconemi nie ulega żadnej zmianie.

87.

Wyroki.

Sąd c. i k. Komendy obwodowej, oddział cywilny w Tomaszowie jako Sąd pokoju, względnie jako Zjazd Sędziów pokoju w II instancyi zasądził za przekroczenie rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 15 września 1915 L. 38. o podbijaniu cen:

1. wyrokiem z dnia 28 marca 1916 lcz. U 13/16 **Jcka Blandera** młynarza z Łaszczowa na grzywnę w kwocie 400 koron za podbijanie wynagrodzenia za mlewo i utrudnianie dostępu okolicznym mieszkańcom do młyna,

2. wyrokiem z dnia 28 marca 1916 lcz. U 35/16 względnie wyrokiem z dnia 23 maja 1916 lcz: Bl. 20/16 **Jośla Borga**, kupca w Tomaszowie za podbijanie cen cukru na grzywnę w kwocie 100 koron,

3. wyrokiem z dnia 6. kwietnia 1916 lcz: U 60/16 **Jośla Friedländera** kupca w Tomaszowie za podbijanie cen cukru na karę aresztu przez 14 dni i grzywnę w kwocie 100 koron,

4. wyrokiem z dnia 31 maja 1916 lcz. U 105/16. **Frometę Niedergang** kupcową w Tomaszowie za podbijanie ceny mleka na grzywnę w kwocie 40 koron.

C. i k. Komendant obwodu:

Baron Schenk pułkownik m. p.

Nakładem i drukiem c. i k. Komendy obwodowej w Tomaszowie.